

Dagthema: 'Geleid door de liefde?'

Overweging 15 oktober 2017 – Jonne Meij

Lector: Natalie Coenradi

"... Wanneer wij met onze aandacht gevangen zitten in een verslaving hoeven wij slechts onze blik te verleggen. Haal je aandacht weg bij de verleiding en durf de schijnbare leegte in te kijken... Geloofarin, vertrouw erop, het bevrijdt je uit je machteloosheid en geeft je de gelegenheid om de liefde te ontdekken in een van haar ontelbare verschijningsvormen ..."

Eerste lezing: Jesaja 25:1-9

Tweede lezing: Brief aan de Filippenzen 3:17-21

Openingsgebed

Wij komen samen om ons te voeden
aan de bron waaruit het leven ontspruit.
Wij komen samen om de liefdevolle energie
te delen
waaruit het leven wordt gevoed.
Wij delen in de kracht en gloed van al wat
leeft.
In de naam van de Liefde
ontvangen we nieuw licht in onze ogen.
Amen.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Dit huis vol mensen,
weet jij wie het zijn ?
Ik mag het hopen.
Heb jij ons geteld,
ken jij ons bij name ?
Dan ben je de Enige.

Welkom en inleiding

Welkom ieder van u, Welkom allemaal,
namens Natalie en mijzelf.
U heeft uw weg gevonden naar de Duif, wellicht zelfs met een omleiding vanwege de
Marathon van Amsterdam.

Het is fijn om dit uur samen te zijn. Samen met anderen die hier, net als u en ik, zijn gekomen om de liefdevolle energie te delen waaruit het leven wordt gevoed.

Misschien heeft u veel liefdevolle energie meegenomen om te delen met anderen of misschien ervaart u op dit moment juist een tekort en hoopt u opnieuw in contact te komen met de liefdevolle energie. Zo wordt ons leven door liefde geleid; soms door haar aanwezigheid, dan weer door haar afwezigheid.

Hoe u hier zit en wat er ook aan uw komst naar hier vooraf is gegaan, u heeft uw plaats in deze viering gevonden. Uw plaats op uw stoel, temidden van de anderen.

Laten we even de tijd nemen om aan te komen. Ik wil u voorstellen om even rustig uw ogen te sluiten...

Adem iets dieper in en laat de lucht weer vrij met een zucht...

Voel de stoel die u draagt, de grond onder uw voeten...

Adem nog eens diep in en laat de lucht weer vrij met een zucht..

Wat is er ongelofelijk veel aan dit moment vooraf gegaan... een heel leven...

vol gebeurtenissen, wendingen en keuzes ...

allen meer of minder liefdevol...

Zoveel omzwervingen...

zij hebben u naar hier en nu geleid blijf lekker zo zitten terwijl ik u voorlees:

Psalm 23

Een psalm van David

De Liefde is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.
Zij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,
Zij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van haar naam.

Al gaat mijn weg
door een donker dal,
ik vrees geen gevaar,
want u bent bij mij,
uw stok en uw staf,
zij geven mij moed.

U nodigt mij aan tafel
voor het oog van de vijand,
u zalft mijn hoofd met olie,
mijn beker vloeit over.
Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik keer terug in het huis van de liefde
tot in lengte van dagen.

Amen.

Ik wens ons een mooie viering

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
die beweegt de zon en alle sterren.
Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
ziet de mensenkind'ren al van verre,
zoekt hen op in hun bezeten dromen,
wekt hun rede weer, hervindt hun namen,
temt de stormen van hun vergezichten,
sluit de deur toe achter hun verleden.

Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
die ons geeft nieuw licht in onze ogen,
ons doet hopen dat nog nooit geziene:
nieuwe aarde op de vloed heroverd.
Die in diepe zinverloren nachten
schenkt een uur van waarheid en genade:
hakt bronaders in de rotswand open,
plant een eiken woud op woeste hoogten.

Levend woord dat nooit ons zal ontbreken,
aller mensen naam en zielsbeminde, (2x)
naamloos schooiert liefde langs de wegen
die beweegt de zon en alle sterren. (2x)

Naamloos schooiert liefde langs de wegen
maar vindt in mensen rust en duur.
Naakt en veilig - wij die nog leeg zijn
en ongenadig, halve waarheid,
kilt, schemer, kreupelvuur:
Liefde, neem ons dit uur,
dat wij ontvangen, weten. (2x)

Eerste lezing: Jesaja 25:1-9

Liefde, u bent mijn God.
Ik zal U hulde bewijzen, uw naam loven.
Want wonderbaarlijk zijn uw daden,
U hebt uw beleid sinds mensenheugenis
trouw en betrouwbaar uitgevoerd.

Hun stad hebt U tot een bouwval gemaakt,
hun versterkte vesting tot een ruïne;
het bolwerk van barbaren is geen stad meer,
nooit zal ze worden herbouwd.
Daarom zal het gewelddadige volk U eren,
de stad van wrede volken ontzag voor U tonen.

U was een toevlucht voor de zwakken,
een toevlucht voor de armen in hun nood,
beschutting tegen stortbuien, schaduw tegen hitte.
Want het woeden van die wrede volken

is als een stortbui tegen een muur,
als hitte in een dorre streek.
U doet het barbaarse gejoel verstommen,
U tempert de triomf van tirannen,
zoals de schaduw van een wolk de hitte tempert.

Op deze berg richt de Liefde
voor alle volken een feestmaal aan:
uitgelezen gerechten en belegen wijnen,
een feestmaal rijk aan merg en vet,
met pure, rijpe wijnen.

Op deze berg vernietigt Zij het waas
dat alle volken het zicht beneemt,
de sluier waarmee alle volken omhuld zijn.
Voor altijd doet Zij de dood teniet.

De Liefde wist de tranen van elk gezicht,
de smaad van Haar volk neemt Zij van de aarde weg
– de Liefde heeft gesproken.
Op die dag zal men zeggen: ‘Zij is onze God!
Zij was onze hoop: Zij zou ons redden.
Zij is de Liefde, Zij was onze hoop.
Juich en wees blij: Zij heeft ons gered!’

Tweede lezing: Brief aan de Filippenzen 3:17-21

Volg mij na, broeders en zusters, en kijk naar hen die leven volgens het voorbeeld dat wij u gegeven hebben. Ik heb u al vaak gezegd, en zeg nu zelfs met tranen in mijn ogen: velen leven als vijand van het kruis van Christus, de Liefdes-zoon, en gaan hun ondergang tegemoet. Hun god is hun buik, hun eer is schaamteloosheid en hun aandacht is alleen gericht op aardse zaken. Maar wij hebben ons burgerrecht in de hemel, en van daar verwachten wij onze redder, de Liefdes-zoon; Jezus Christus. Met de kracht waarmee hij in staat is alles aan zich te onderwerpen, zal hij ons armzalig lichaam gelijkmaken aan zijn verheerlijkt lichaam.

Overweging

Een maand geleden, op 10 september was ik hier, in De Duif bij de viering van Jan Meijer en Bart-Jan van de Gaart, met het thema: 'Zonder liefde ben je nergens'.

Een mooie en inspirerende viering waarin woorden van Johannes én Augustinus werden aangehaald. De belangrijkste woorden van Johannes waren: "Vrienden, laten wij elkander liefhebben, want de liefde komt van God. Iedereen die liefheeft is een kind van God, en kent God. De mens zonder liefde kent God niet, want God is liefde."

Vervolgens gingen we via de woorden van Augustinus een stap verder. Want, zo redeneerde die, als God liefde is, dan is het tegenovergestelde ook waar: dan is liefde God.

Augustinus stelde God daarmee gelijk aan de liefde.

Dat kan niet waar zijn

Mijn eerste reactie was: Dat kan niet waar zijn. Als God en liefde aan elkaar gelijk zijn, en daarmee inwisselbaar dan hoeven wij het niet meer over God te hebben. Dan praten wij in het vervolg gewoon met elkaar over de liefde.

Maar in diezelfde viering zat ook het uitdagende voorstel om eens een willekeurige bijbeltekst te nemen en het woord 'God' te vervangen door het woord 'liefde'. Dat experiment ben ik in deze viering aangegaan. In Psalm 23, Jesaja 25 en de brief aan de Fillipenzen zijn de woorden God en Heer vervangen door het woord Liefde.

Dat maakt deze viering tot een viering over de liefde en over hoe zij elk leven leidt. Van de rijkdom die je van haar kunt ontvangen en over de armoede van hen die haar niet kennen. In alle teksten van vandaag, ook in de liederen, wordt de liefde in al haar verschijningsvormen, bejubeld en geprezen. Van haar universele, allesomvattende grootsheid tot haar meer bescheiden menselijke voorkomen.

In psalm 23 wordt de liefde mijn herder. Een leider, beschermer, een leidraad die weet wat goed voor mij is en mij het allerbeste wil geven. Geloof en ervaar ik haar dan helpt ze mij om te leven, vrij en zonder angst.

*De Liefde is mijn herder,
Zij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,
Zij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van haar naam.*

Op de liturgieavond ter voorbereiding op deze viering kon iedereen zich goed vinden in deze nieuwe versie. We ervaren de liefde als leidend. En Ja, de liefde voedt en ontspant en geeft vrede en nieuwe kracht... Had je alles maar de liefde niet, je had niets...

De liefde is voelbaar en onze intuïtie verteld ons waar ze is te vinden en waar niet.

Waar zij aanwezig is en waar niet.. We kiezen onze vrienden en onze plaatsen op gevoel. We stemmen ons handelen af op onze naastenliefde. Het lijkt zo eenvoudig en vanzelfsprekend. Maar er rijst ook de vraag 'Hoe duiden we het vijandsbeeld in deze teksten?'

Tegenpool

In alle drie teksten vinden we een tegenpool van de gelovigen: in psalm 23 worden zij aangeduid als 'de vijand'. in Jesaja's danklied zijn zij 'De barbaren', het 'gewelddadige volk' en 'de velen' in de Fillipenzen brief: die leven als vijand van Christus, de vleesgeworden zoon van de Liefde. Wiens God hun buik is, en die slechts gericht zijn op aardse zaken.

Allemaal mensen die de liefde niet kennen of zich van haar hebben afgekeerd. Uit gekwetstheid, woede of aards winstbejag.

Ik verwissel de woorden van Johannes: “Iedereen die liefheeft is een kind van de Liefde, en kent de Liefde. Maar de mens zonder liefde kent de Liefde niet”. Kennelijk zijn er altijd al mensen geweest die de Liefde niet kennen.

Onze grootste angst: afwezigheid van de Liefde

Vijanden zijn het omdat zij niet vanuit liefde handelen. Dat boezemt ons angst in. De afwezigheid van de liefde is wat wij het meeste vrezen. Zolang wij de liefde kennen en ervaren of toch in ieder geval op haar verborgen aanwezigheid durven vertrouwen, gaat het ons goed. Maar zodra wij aan de trouw van de liefde twijfelen en haar afwezigheid vrezen, worden wij bevangen door angst. Soms zonder dat wij ons er van bewust zijn.

Vanuit angst voor afwijzing, of vanuit het gevoel ‘niet goed genoeg te zijn’ voor de liefde, zoeken we troost in verleidingen die ons een direct gevoel van succes garanderen. Sigaretten, drank, drugs, geweld of, vaak voorkomend onder alle leeftijden: een scherm. De tv, computer, tablet of de telefoon: ze leiden ons af van wat er te voelen is aan onzekerheid, angst, verdriet en eenzaamheid. En belangrijker: ze wijzen ons nooit af en laten ons nooit in de steek.

Filmpjes kijken

Laat me u een persoonlijke anekdote vertellen.

Een week of twee geleden barstte mijn dochter vlak voor haar bedtijd in huilen uit. Zij had haar huiswerk niet klaar en wilde dat nog afmaken. Maar het was hoog tijd en ik hield haar voor dat ze eerder had moeten beginnen. Nu had ze de hele middag filmpjes zitten kijken op haar telefoon. Ik vond het een goed leermoment voor haar en gaf niet toe.

Het huilen had echter een verontrustende toon. Het klonk anders dan anders, u herkent dat misschien... ik vond mijn dochter, hoe zal ik het zeggen, bijna in paniek. Ze wist niet wat ze met zichzelf aan moest. Ze bleek te worstelen met haar eigen onmacht om de verleiding van haar telefoon te weerstaan. Ze wist wel dat er huiswerk gemaakt moest worden, maar had haar telefoon niet weg kunnen leggen. De onmacht was haar eigenlijk te groot, ze kon er niet mee uit de voeten. Zij kan geen nee zeggen tegen haar telefoon en ze haat zichzelf erom.

Dit is een klein maar glashelder voorbeeld van de tegenkracht van de Liefde... De verleiding van de bevrediging op de korte termijn. Het maakt dat zij zich onvrij en klein voelt en dat zij met tegenzin naar school gaat en de neiging krijgt om zich terug te trekken. Haar mobiel is als een duveltje op haar schouder die al haar aandacht opeist.

“En waar is die stomme engel dan..!” riep ze in volle verontwaardiging uit.

Weinig lawaai

Door die vraag voelde ik me nogal aangesproken. Ik ben haar moeder maar ook de enige uit ons gezin die naar de kerk gaat. Hier moest ik toch een zinnig antwoord op kunnen geven! Ik hoorde mezelf zeggen: “Die engel zit wel op je andere schouder, ze maakt alleen niet zoveel lawaai... Ze is er, en om dat te ervaren hoef je alleen maar je aandacht te verleggen naar je andere schouder.”

De liefde roept niet, belooft niets, dringt zich niet op. De Liefde vraagt geen offer, beperkt jou niet, maakt jou niet klein. De liefde bevrijdt, ontspant, geeft lucht en ruimte. Zij herstelt het contact met onszelf en de ander.

Wanneer wij met onze aandacht gevangen zitten in een verslaving. Hoeven wij slechts onze blik te verleggen. Haal je aandacht weg bij de verleiding en durf de schijnbare leegte in te kijken... Geloof erin, vertrouw erop, het bevrijdt je uit je machteloosheid en geeft je de gelegenheid om de liefde te ontdekken in een van haar ontelbare verschijningsvormen.

Zo je de liefde wil kennen

Ik wil afsluiten met een uitspraak van Kahlil Gibran

“En zo je de Liefde wil kennen, tracht dan geen raadselen op te lossen.

Zie liever om je heen en je zult haar zien spelen met je kinderen.

En kijk naar de hemel; je zult haar zien wandelen in de wolk, haar armen uitstrekkend in de bliksem en neerdalend in de regen. Je zult haar zien glimlachen in de bloemen en haar handen zien oprijzen en wuiven in de bomen.”

Dat mysterie, die eeuwige liefde en schoonheid, dat noem ik geloof ik toch graag God.

Muzikaal intermezzo

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Eeuwige bron
van liefde en leven.

Die zich dagelijks laat zien
in speelsheid, openheid en schoonheid

Ik geloof dat ik kan leren van Jezus,
die ons het geloven heeft voorgeleefd.
Die zich liet leiden door de liefde,
en al het andere met zachte kracht weerstond.

Ik geloof in de blijvende aanwezigheid van de liefde,
die zich in alles laat kennen.
Ook als die onzichtbaar voor mij is
en naamloos schooiert langs mijn wegen.

Ik geloof in het hart van ons mensen
dat wij de liefde blijven zoeken en vinden
Opdat wij leven en doen leven
Geleidt door de Krachtige en Tedere,
bron van eindeloze vrede en liefde.

Moge het zo zijn.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Gezongen Tafelgebed

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Moge ons voor waar verschijnen,
die genoemd wordt zoon der mensen,
die gezegd wordt dood maar levend,
die gehoopt wordt mens voor allen.

Moge ons verschijnen deze,
niet in droom, in stand van sterren,
niet als spiegelbeeld in water,
maar in mensentaal van liefde.

In dit mensenbrood gebroken,
levenskansen, recht voor allen,
in het drinken van de beker,
in vergeving en ontferming.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Nodiging

Met het wisselen van de woorden God en Liefde werd Christus in de brief aan de Fillipenzen
De zoon van de liefde.

Het is in zijn navolging dat wij breken en delen. Wij bevestigen daarmee onze verbondenheid
met de liefde en met elkaar.

De eeuwige liefde sluit niemand uit, dus wie je ook bent, waar je ook vandaan komt en wat je
ook geloofd, je bent welkom!

Dus kom, want alles staat klaar.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Liefde heeft geen longen maar zij ademhaalt en zingt
en wat zij heeft gezongen klimt over steile hoogten. (2x)

Korte, lange, vlagen kussen,
zwermen zoenen noem je liefde
dat betonnen knoesten, twijgen, groen blad,
rooie wangen krijgen.

Maar ook harde noten kraken, stenen slijpen tot zij zingen,
stenen kloven tot zij stromen.

Maar ook cederhoven planten,
rozenperken in woestijnen noem je liefde.

Maar ook blinde ogen wenken, doden drenken noem ik liefde,

pag. 9

en de zon, met al zijn felle zachte stralen,
vuursteen tussen diamanten.

Liefde heeft niet één paar handen, geen paar voeten,
maar zij treedt je tot je wijn bent,
maar zij kneedt je voor elkaar tot daag'lijks brood.
Liefde heeft geen hart, geen schoot,
maar je wordt uit haar geboren tot je dood. (2x)

Onze Vader

(Wageningse versie. Corien van Ark/Gerke van Hiele)

God, Verborgene Aanwezig
Dat uw Naam aan het licht komt
Dat tastbaar wordt de wereld naar uw hart
Dat gegaan wordt uw weg van barmhartigheid
Dat wij ontvangen wat we nodig hebben
om onze bestemming te leven
Dat wij elkaar durven vergeven en niet laten vallen
maar zoeken naar vrede
Dat wij niet losraken, als het lastig wordt
maar verbonden blijven met U.
Geef ons daartoe de moed en de spankracht
het geloof, de hoop en de liefde
die van U komen
Vandaag en alle dagen
totdat alles is voltooid.
Amen.

Activiteiten en informatie

Slotlied

Huib Oosterhuis / Herman Rouw

Om liefde gaan wij een leven,
zeilen wij over de zee,
vliegen wij langs de hemel,
om liefde gaan wij een leven
met licht en met donker mee.
Vogeltje van de bergen
wat zwoeg je dapper voort?
Om wat ik uit de verte
van liefde heb gehoord.

Om liefde gaan wij een leven,
graven diep in de nacht,
kruipen wij onder de hemel
om liefde gaan wij een leven
om weten en stille kracht.
Mensje, één van de velen
waar snelt je voetstap heen?
Waar is te vinden dat ene,
daar snellen mijn voeten heen.

Om iemand gaan wij een leven,
wagen wij dood na dood,
zwerfen de verste wegen
om jou, op hoop van zegen,
mijn liefde, mijn reisgenoot.
Dalen van zwarte aarde,
bergen van hemelsblauw,
om alles ga ik dit leven
om alles of niets met jou.

Zegenbede

Moge de Liefde dicht bij ons zijn vandaag en
alle dagen in ons verdere leven.
Moge wij haar herkennen in speelsheid, schoonheid en openheid
Dat zij ons ruimte en vertrouwen geeft
opdat wij onze aandacht durven richten op het volle leven
Amen.

Ik wens u een prettige zondag.

Na de viering ben je van harte welkom voor een kopje koffie of thee en een goed gesprek!